

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АГРОХІМІЯ»

Рівень вищої освіти	Бакалавр
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	202 Захист і карантин рослин, освітньо-професійні (освітньо-наукова) програми: Захист і карантин рослин
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс, семестр	Курс – 3, семестр – 6
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 165 Кількість кредитів – 5,5
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології; кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Гордєєва Олена, кандидат сільськогосподарських наук <i>Контакти:</i> каб. 32 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> olena.gordieieva@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/гордєєва-олена-федорівна
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти системи знань і умінь із раціонального застосування органічних, мінеральних добрив та хімічних меліорантів для забезпечення високої врожайності сільськогосподарських культур та якості сільськогосподарської продукції, відтворення родючості ґрунтів і запобігання забрудненню навколишнього середовища; використання сучасних методів аналізу в системі ґрунт-добриво-рослина-клімат.
Компетентності	загальні: ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та пошуку, ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення; спеціальні (фахові, предметні): ФК 8. Здатність застосовувати агротехнічні, біологічні, організаційно-господарські методи для довгострокового регулювання розвитку та поширення шкідливих організмів до господарсько невідчутного рівня на основі прогнозу, економічних порогів шкідливості, ефективності дії корисних організмів, енергоощадних та природоохоронних технологій, які забезпечують надійний захист рослин і екологічну безпеку довкілля.
Результати навчання	ПРН 8. Уміти координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів під час проведення заходів із захисту рослин; ПРН 12. Дотримуватися вимог охорони праці.
Методи навчання	Словесні: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж. Наочні: ілюстрування, демонстрування, спостереження. Практичні: лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою, підготовка реферату. Формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти. Стимулювання і мотивація обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; оперативний контроль. Мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій. Усний контроль: опитування, бесіда. Письмовий контроль: самостійна робота. Лабораторно-практичний контроль: контрольньо-лабораторні

	роботи. Самоконтроль: самостійний пошук помилок, самоаналіз.
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Предмет і методи агрохімії.</p> <p>Тема 2. Живлення рослин.</p> <p>Тема 3. Агрохімічна характеристика ґрунтів, пов'язана з живленням рослин і застосуванням добрив.</p> <p>Тема 4. Хімічна меліорація ґрунтів.</p> <p>Тема 5. Азотні добрива, їх властивості та використання.</p> <p>Тема 6. Фосфорні добрива, їх властивості та використання.</p> <p>Тема 7. Калійні та комплексні добрива, їх властивості та застосування.</p> <p>Тема 8. Рістактивуючі речовини, мікродобрива, їх властивості та використання.</p> <p>Тема 9. Органічні добрива і бактеріальні препарати.</p> <p>Тема 10. Система удобрення та визначення норм добрив під запланований урожай.</p> <p>Тема 11. Система удобрення озимих і ярих зернових культур.</p> <p>Тема 12. Система удобрення бобових культур.</p> <p>Тема 13. Система удобрення буряків цукрових.</p> <p>Тема 14. Система удобрення кукурудзи та соняшнику.</p> <p>Тема 15. Система удобрення овочевих культур.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p><i>Форми поточного контролю:</i> опитування; виконання вправ на лабораторних заняттях, виконання завдань самостійної роботи.</p> <p><i>Форма семестрового контролю:</i> екзамен.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p>1. Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>2. Дедлайни та перескладання: лабораторні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.</p> <p>3. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>4. На здобувачів вищої освіти поширюється право на академічну мобільність. Особливості такого навчання регламентовані Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті.</p>
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Вища математика, Неорганічна та органічна хімія, Інформаційні системи та технології, Фізична і колоїдна хімія, Аналітична хімія, Фізіологія рослин, Ґрунтознавство з основами геології.
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни	Презентації, відеоконтент https://moodle.pdau.edu.ua/course/view.php?id=3749
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основні</p> <p>1. Бомба М.Я. Періг Г.Т., Рижук С.М., Мартинюк І.В., Патица В.П. Землеробство з основами ґрунтознавства, агрохімії та агроєкології. Київ: Урожай, 2003. 400 с.</p> <p>2. Господаренко Г. М. Агрохімія: підручник. Київ: СІК ГРУП Україна, 2018. 557 с.</p> <p>3. Господаренко Г. М. Удобрення садових культур: Навчальний посібник.</p>

- Київ: СІК ГРУПІ Україна, 2017. 340 с.
4. Господаренко Г.М. Система застосування добрив: навч. посібник. Київ: СІК ГРУПІ Україна, 2015. 332 с.
  5. Господаренко Г.М. Агрохімія. Київ: СІК ГРУПІ Україна, 2015. 372 с.
  6. Городній М.М., Лісовал А.П., Бикін А.В. Агрохімічний аналіз: підручник. Київ: Арістей, 2005. 476 с.
  7. Городній М.М., Сердюк, А. Г., Копілевич, В. А., Каленський, В. П., Пристер, Б. С. Агрохімія: підручник для с.-г. вузів з аграр. спец. Київ: Вища школа, 1995. 526 с.
  8. Господаренко Г.М. Агрохімія: підручник. Київ: Аграрна освіта, 2013. 406 с.
  9. Живлення рослин: теорія і практика. Гол. редактор академік НАН України В.В.Моргун, Київ: Логос, 2005. 467 с.
  10. Карасюк І.М., Геркіял О.М., Господаренко Г.М. Агрохімія. Київ: Вища школа, 1995. 471с.
  11. Лісовал А.П. Давиденко У.М., Мойсеєнко Б.М. Агрохімія: Лабораторний практикум. Київ: Вища школа, 1994. 335 с.
  12. Лісовал А.П. Система застосування добрив: підручник. Київ: Вища школа, 2002. 317 с.
  13. Лихочвор В.В., Петриченко В.Ф. Мінеральні добрива та їх застосування. Львів: НВФ «Українські технології», 2012. 324 с.
  14. Мельничук Д., Хофман Дж., Городній М. Якість ґрунтів та сучасні стратегії удобрення. Київ: Арістей, 2004. 468 с.

Допоміжні

1. Довідник працівника агрохімслужби. За ред. Б.С.Носка. Київ: Урожай, 1991. 263 с
2. Зубенко В.Ф., Борисюк В.А. Довідник буряководи. Київ: Урожай, 1991. 240 с.
3. Зубець М.В., Ситник В.П., Буркат В.П., Роїк М.В., Саблук П.Т., Сайко В.Ф. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Лісостепу України. Редколегія: Зубець М.В. і ін. К.: ЛОГОС, 2004. 776 с.
4. Мусієнко М.М. Фізіологія рослин. Київ, 2001. 391 с.
5. Сайко В.Ф., Лобас М.Г., Яшовський І.В. Наукові основи ведення зернового господарства. За ред. В.Ф.Сайка, Київ: Урожай, 1994. 336 с.
6. Про ведення землеробства за умов посилення посушливості клімату на Полтавщині (рекомендації). Полтава, В-во «Криниця», 1993. С. 33-34.

Інформаційні ресурси

1. Міжвідомчий тематичний науковий збірник “Агрохімія і ґрунтознавство” URL: <http://www.issar.com.ua/uk/mizhvidomchyy-tematychnyy-naukovyy-zbirnyk-agrohimiya-i-gruntoznavstvo> (дата звернення: 23.08.2023).
2. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. URL: <http://www.dnsgb.com.ua> (дата звернення: 20.08.2023).

Рік введення

2023 р.